

זיכרון חרבות

נהוג לחשוב על טכנולוגיה כמי שמשנה את העתיד, ועל הזמן כמשתנה קבוע. כשהשעון התחיל לפגור, ההווה הפך לעשן. מקום קיים גם בלי שמבקרים בו. "אם בא פקח, תגיד לו שאתה עובד פה." אומרים שיהיו עכשיו עשר שנים של מיתון. כל העיר הזו היא גם ככה ארכיטקטורה של טלאים. דרך אגב, שמעתי פעם שגורד השחקים הכי גבוה בארץ נבנה בסטייה של שתי מעלות. אני משוטט ברחוב ומצפה לבלתי-צפוי, אבל אפילו כשאני נתקל בו, אני עשוי לפספס אותו. רק בישראל מגיפה היא נקבה. הכלבה בתמונה זו אחיינית שלי. המכונות החליפו את בני האדם, ובעלי החיים יחליפו את המכונות. לפני כמה ימים ראיתי סרט בערוץ דיסקברי. נאמר בו כי בתוך מאה שנים המוסד הזה יהפוך לעשבים שוטים. אל תאמינו לדיאגרמות עם חיצים, זה תמיד מבטו של מישהו. הבהלה טפטפה מהמקפיא וגלשה אל השטיח. יש דברים שלא משתנים, מצב צבירה כן. כשיצאתי החוצה ראיתי נרקומנית מתגרדת על מסרק ענק. בדיעבד, המתג התיאורטי פשוט לא מופעל. זה רק מרגיש נכון.

גלריה קומה כניסה

- 1 נעה שוורץ, מזגן, 2015. ברזל, קיר גבס וצבע לבן, 42x66x36 ס"מ.
- 2 מיכל מקרסקו, ללא כותרת, 2020. טכניקה מעורבת, 00x00x00 ס"מ.
- 3 מיכל מקרסקו, ללא כותרת, 2020. טכניקה מעורבת, 00x00x00 ס"מ.
- 4 מיכל מקרסקו, ללא כותרת, 2020. טכניקה מעורבת, 00x00x00 ס"מ.
- 5 מיכל מקרסקו, ללא כותרת, 2020. טכניקה מעורבת, 00x00x00 ס"מ.
- 6 יצחק גולומב, מסרק, 1989. דיקט, 85x320x75 ס"מ.
- 7 ציונה שמשי, תמונת מחזור, 1965. קרמיקה, 38x30x6 ס"מ.

סוכה (קומת קרקעת מתחת למרפסת)

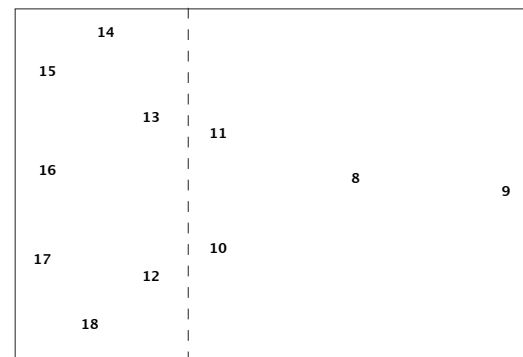
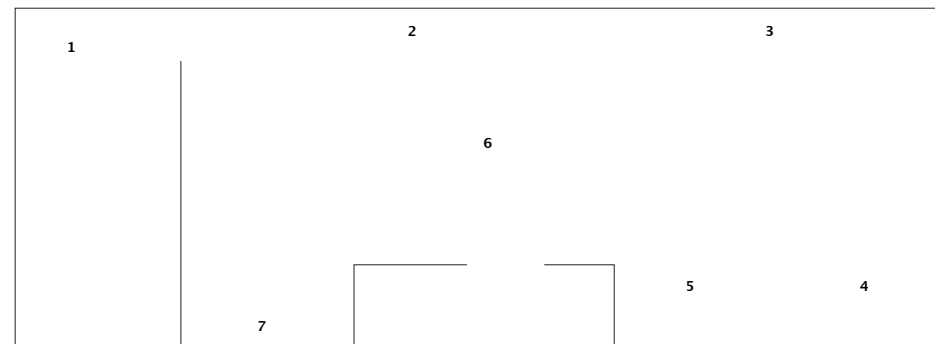
- 8 אלעד היימן, ללא כותרת, 2020. שמן על בד, 00x00 ס"מ.
- 9 עומר הלפרין, דביר, 2019. פסטל על קרטון, 61x46 ס"מ.
- 10 מיכל בקי, ללא כותרת, 2020. שמן על בד, 00x00 ס"מ.
- 11 פרל שניידר, ללא כותרת, 2020. שמן על בד, 00x00 ס"מ.
- 12 עודד יעקב, ללא כותרת, 2020. שמן על בד, 00x00 ס"מ.
- 13 בועז לוונטל, ללא כותרת, 2019. שמן על נייר, 21x29 ס"מ.
- 14 עמית לוינגר, ללא כותרת, 2020. שמן על בד, 00x00 ס"מ.

גלריה קומה ראשונה

- 15 יונתן גירון, סוריאליזם, 2018. תקרה משרדית מונמכת, פלורסנט מוגבר, 300 צרצרים, גדלים משתנים. מעצב טכני: אריאל קליינר.
- 16 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 17 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 18 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 19 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 20 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 21 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 22 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 23 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 24 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 25 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 26 נרקיס ויזל, ללא כותרת, 2020. דיו על נייר, 00x00 ס"מ.
- 27 יעקב דורצ'ין, כסא, 1969. פוליאוריתן ומסגרת כסא ממתכת, 73.5x46.4x56 ס"מ.
- 28 שרון פדידה, ללא כותרת (חיידך אכלת אותה), 2020. אנימציה תלת ממד, לופ של 20 שניות בשתי דק', מוקרן על מסך שמונח על זרוע ברקן.
- 29 בועז ארד, זכרון דברים. טכניקה מעורבת, 124x80 ס"מ.

חדר שחור (קומה ראשונה)

- 30 ירון אתר, סיפור העין שלי, 1988-51981988. תצלום 35 מ"מ, הדפסה בהזרקה דיו במסגרת אמן, 17x26 ס"מ.

בהשתתפות האמנים בעז ארד, מיכל בקי, יצחק גולומבק, יונתן גרון, יעקב דורצ'ין, אלעד היימן, עמר הלפרין, נרקיס ויזל, עודד יעקב, עמית לווינגר, בעז לוונטל, מיכל מקרסקו, ירון עטר, שרון פדידה, נעה שורץ, ציונה שמשי ופרל שניידר ובאוצרתם של האמנים נעמה ערד, ערן נווה וישי שפירא קלטר.

בהתבסס על המושג "תערוכה נודדת", "זיכרון חרבות" שואלת את השיטה הזאת - המגדירה בדרך כלל תערוכה המשונעת ממוסד אחד למשנהו - במטרה לחלוק לה את הכבוד שהיא ראויה לו ובד בבד לשנותה. יתר על כן, "זיכרון חרבות" היא בגדר מחווה לאמנות הנעשית בעיר תל אביב, אך גם לאמנות הנעשית ומוצגת בדרך מסוימת, בהתחשב בכך שצירוף המילים המומצא המשמש ככותרתה מרמז לזיכרון נוקב. כביטוי של הרעיון הזה, יהיו בתערוכה שני פרקים: הפרק הראשון שיוצג במרכז לאמנות עכשווית בתל אביב בסוף 2020 ותחילת 2021, והפרק השני שיוצג, מאוחר יותר ב־2021, ב־Dortmunder Kunstverein (גרמניה). הפרק הראשון יעטה צורה של תערוכת אובייקטים המעלה על נס דמויות שוליות בסצנת האמנות הישראלית ומאמצת אמנות הסולדת מרעיון ה"הפקה" (= מונומנטליות). כמו כן, היא תוצג באמצעות מיצב טוטלי המבקש לשנות את חלל הקובייה הלבנה הטהורה לכלל קולאז' של סצנות ואובייקטים (= אביזרי תפאורה) תל אביביים באמת: למן הרחובות של שכונת שפירא ועד בניין משרדים נוטש למחצה בלב העיר; מסוכה - ההופכת לאתר החוגג את חיבת האוצרים לציר - ועד תריסי הפלסטיק הזולים. הפרק השני יעטה צורה של תערוכה נודדת בתוך מזודות, שכלכלת העמדת התערוכות מוחתת בה ממקומה הרגיל באמצעות העדפת תנועתם של הסובייקטים (האמנים), אשר נושאים עמם את יצירות האמנות, על פני זו של האובייקטים. מדובר אפוא בפעולה פרפורמטיבית, בכוריאוגרפיה של דברים, ב"אנסבל של אסמבלז'ים", בבלט של ציורים ופסלים המציגים במרחב ודרך המרחב; בתפאורה של הקיינוי, בסט המארח פעולות מינוריות, בבימה להתערבויות של הציבור ובפלטפורמה המתעלת מגוון אירועים. בתוך המבנה המושגי והלוגיסטי הזה, תאפיין תצוגה אופפת [immersive] את שני הפרקים, שנהגו יחדיו כתערוכה אחת בשני חלקים ובד בבד כתערוכה של שלושה, בהתחשב בעובדה ששלושת אוצריה הם גם אמנים פעילים. עמדה רבת-צדדים כזאת, שזוכה למשנה תוקף מכוח הסיפור שמאחורי כותרת התערוכה, מעלה על הדעת את רעיונות הדיגום, העירוב והניכוס, בין אם של חפץ (סוכה) או של יצירת אמנות (ציור בתוך הסוכה); בה בשעה, דומה ש"זיכרון חרבות" ממשיכה דרך מסוימת באמנות ישראל או מגיבה לה, דרך המזוהה באמצעות פעולות הנחשבות מינוריות ועם זאת רבות-משמעות.

"זיכרון חרבות" מוצגת בתמיכת חברת טאבולה, רוני גילת-בהרב, והיא מבוססת על שיתוף הפעולה הייחודי בין המרכז לאמנות עכשווית תל אביב ל־Dortmunder Kunstverein.